

Upp til okkum sjálvar

Semja er um, at vit við nýggja sáttmálanum við EEC hava fingið so nógv betri sømdir á hesum marknaði enn higartil, og at vit, hóast teoretiskar kvotur og útflutningsloft, nú bara hava eitt at gera — framleiða og meirvirka av grímd tær vørur, ið mest fæst fryi.

Er tað nakað, vit hava brúkyr fyrri í hesum tilfeingisfátæku tíðum, so er tað fjøltáttaðan av framleiðslu okkara og at hava sum mest eftir í landinum av teirri virðisøking, lögð verður í meiri framkomna vøruútfalið.

Sjálvsagt eru tað tey vinnufólk, sum siga, og eisini av ávísam royndum, at meirvirkingin higartil ikki hevur givið teir stóru pengarnar, men beinleiðis undirskot av hesum hevur ongín tó víst á.

Tað kann vera tað tað er, men kunnu vit við meirvirking fáa fleiri hendur á arbeiði til at virka tað »sindrið« vit hava at gera nakað burturúr og ikki missa pengar, er væl vunnið.

Áðalmálið má sjálvsagt eisini vera, at vinna okkara skal fáa

nóg mikið burturúr, so hon umframt tann dagliga rakstur-in eisini kann leggja uppfyri til tær teknisku broytingar og endurnýggingar, sum altíð verða, skal hon megna at fylgja við.

Stuðulin ella afturberingin, sum vit kenna hann í dag, er politisk semja um at minka og tibatet hava landingarprísirnar í seinastuni eisini verið so frægir, at hetta fer at bera til. Um prísirnar fara at halda sær, vita vit ikki við vissu. Flakavirkini og söluliðið siga í øllum førum, at hesir liggja einar 2 til 3 krónur ov høgt, men keypt verður kortini og í harðari kapping virkjanna millum.

Landsstýrið, sum alla tíðina hevur lagt dent á meirvirkingina og at finna útvegir fyrri keypi av ískoytisfiski uttaneftir, hevur boða frá vilja tess til at stuðla iløgum til útgerð og royndir, ið kunnu fáa gongd á hesa meirvirking í Føroyum. Hvørji, ið tikið hava av hesum tilboði, vita vit ikki, men einki er at ivast í, at frálíki sáttmálin, vit nú hava fingið við EEC, ikki kann annað enn eggja ídnaðarfólki enn meira til at fara undir »alternativar« framleiðslur.

Skuldu tær ikki staðið seg einsamallar, skuldi marknaðar-ræktin fyrri hesum vørum verið tyngrið enn mett frá byrjan, hevði — um talan framvegis skal vera um studning — helst verið skilabetri at lagt stórri partin av studninginum í útflutningsliðið, sjálvsagt treytað av, at skipini fingi teirra part av vónaða meirvirðinum, fingi tann prís virkini í toluliga fríari kapping megnaðu at bjóða.

Vit vita tíanbetur um fiskavirki, ið ganga rættuliga væl, eisini um fiskavirki, sum saman við egnum togarum hava fingið væl »meira í« studningi, enn tað stóra og so óvuliga nógv umrødda »hávalmennar« arbeiðsplássið, ið fall fyrri hamaranum í fjør og sum av øllum »rættugsandi« liberalistum varð framhildið sum tað ræðuligasta ræðuliga dømið um almannavinnu. Men hóast ætlaðu politisku broytingarnar av hesum skeivleikum, ivast vit ikki í, at júst hesi virki hava besta møguleika at standa seg í kappingini bæði um fiskin og marknaðin.

Hetlendingar, orknøyingar og aðrir útoyggjabúgvar Bretlands eru til fiskiskap munandi

verri staddir sum limir í EEC, enn vit uttanfyri. Avmarkaða fiskimark teirra verður avtikið skamt eftir aldarskiftið og alt »framtidarítrivið« hjá hesum annars dúgligu veiðimonnum verður á leið tað, europeiska yvirvaldið metir teir frægast til.

Tíbetur er stóða okkara øðrvísi og betri, men verður sáttmáli okkara við EEC ikki beinanvegin tikið í álvara sum størsta vinnuliga avbjóðingin síðan farið varð av báti upp á skipsdekk, hava vit hann næstan ikki uppibornan.

Saktans er samfelagið enn í ávísari kreppu, enn hevur ikki eydnast okkum at lívga øllum teimum, sum kanska treingja mest og enn kunnu vit ikki við sjálvsøgðum rætti siga, at neyðuga gongdin aftur er fingin á samfelagið. Men glottar sum hesir, alsamt batnandi fiskaprísir, nógv betri útflutningstreytir og týðningarmest av øllum — útlini fyrri at fáa fleiri í vinnu, kunnu ikki annað, enn birta upp undir ávíst bjartskyni — eitt bjartskyni sum eisini aftur má til, skulu vit øll í sínum lagi gera útstungna vinnupolitikkin til okkara — og tað skulu vit. Hava ikki annað val.

sosigaley

Dimmalætting
VIRKING
DAGBLAÐIÐ

TEKNA
KRUSUN

14. SEPTEMBER

FRÍU FØROYAR

NORÐSTØ

Sparingar fyrst

Í Dagblaðnum skrivur Jógvan Sundstein, figgiarmálaráðharri millum annað um hallið á figgiarlógini:

— Eitt annað týðningarmikið mál, sum má loysast, er at fáa stóra hallið á figgiarlógini burtur. Hetta gerst fyrst og fremst við sparingum, men sum frálíður økjast inntøkurnar aftur í framleiðsluvinnuni og meiri skattur fæst inn við at meiri arbeiði verður, og har harvið stóri samlað lónarinntøka.

— Væl er komið áleiðis við at broyta føroysku búskaparmyndina til tað betra, men enn er sjálvandi langt á mál, áðrenn vit eu komin

burtur úr tí dýpi, vit komu í seinast í áttatiárunum.

Uppgivin frammanundan

Oyggjatiðindi skriva um dalkingina frá Tórshavnar Skipasmiðju. Av Heilsufrøðiligu Starvsstovuni varð blaðið biðið um at ringja til Teknisku Deild Tórshavnar Byráðs, men hetta heldur blaðið ikki vera ómakinn vert:

Beint áðrenn blaðið fór til prentingar, fingi vit fatur á Marjuni Hanusardóttir, og hon kundi bara geva okkum rætt í, at hetta var nakað svínar. Hon segði tó, at tey høvdu gjørt nógv ar kanningar, bæði í Havnini og úti á bygð,

og tey høvdu ikki funnið tað stóru dalkingina. Men annars bað hon okkum ringja til Teknisku deild í Byráðnum í Havn, tí tey høvdu eisini gjørt eina líkandi kanning.

Men vit kenna nóg mikið til Tórshavnar Byráð, so har týmdu vit ikki at ringja.

Uppvartaði

Oyggjatiðindi heldur, at føroysk ítróttarfolk eru í so nógv uppvartaði:

At ítróttarfolk í Føroyum eru nærtikin er einki nýtt. Tey hava í áðráis verið vartaði upp av landsins myndugleikum, samanborið við alt annað ungdomsvirksemi, uttan undantak.

Hendan uppvarting hevur gjørt at tey ikki tola at nakar sigur teimum ímóti, at nakar torir at seta spurnartekin við eina avgerð.

Tá føroyingurin so folir seg raktan, so rennir hann til grannan, og so er eisini við ítróttarfelagunum. Í staðin fyrri at koma beinleiðis til ítróttarskrivarin á Oyggjatiðindum, so fer hann í hini blaðini fyrst, og møguliga sendir hann so aftaná avrit til rétta viðkomandi.

At enda eini ráð til føroyingin sum folir seg traðkadan á: Syrg fyrri at venda tær til rétta viðkomandi, heldur enn at draga inn ósek, bert fyrri at vísa hvat fyrri eitt hampafólk tú ert!

Hvar er nú kappingin?

Reypið um hálovaða privata iniciativ, fríu kappingina, og eins fríu marknaðarkrefturnar røkkur sjáldan niður um hálsvølin. Tá tey, sum rópa harðast merkja hesa hálovaðu kapping á egnum kroppi, minkar knappliga kappingarhugurin. Tá verður talan um at verja tað sum er.

Tað vísir seg nevnliga, at so leingi sokallaða kappingin er til egnan fyrirum er kappingin í lagi, men er vandi fyrri, at onnur fáa fyrirum, so verður rópt um hjálp.

Júst hetta hendi á býráðsfundinum í Klaksvík, tá ein meiriluti í býráðnum sýtt eini handilsfyrirøkku

at byggja handil. Handilin segðist ennát at koma úr Havn - fy, fy! Hvar er nú tosið um kappingina?

Óli Heinesen, býráðsformaður, skal hava herðaklapp fyrri stóðu sína. Serliga tá hann sigur, at gera onnur hetta ímóti okkum, sum vit hava gjørt móti teimum, kann tað koma okkum aftur um brekku.

Vónandi fara onnur ikki at bera seg so at, sum Óli Heinesen óttast fyrri. Tíbetur ganga ikki øll í eins smáum skóm.

